

OSTATNIE WIADOMOŚCI GRODZIENSKIE

Rok I.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 117

Demagogia, groźby i nastroje przewrotowe

Dalsze zeznania świadków w procesie posłów z Centrolewu

W dziesiątym dniu procesu działaczy Centrolewu pierwszy zeznawał starosta krakowski, p. Małaczyński.

BAGNETY SĄ W NASZYCH REKACH.

— Z raportów widziałem, że P.P.S. od 1929 r. zaczęła ostro atakować rząd. Mastek nawoływał, że czas usunąć dyktaturę, w kraju jest niedza, a bezrobocie i głód mogą pchnąć ludność w otchłań. „Niech panowie sobie nie myślą — mówił Mastek, — że bagnietami można coś zwojować. Bagnety są w rękach naszych synów i braci, my jesteśmy rezerwistami, którzy przeszli wojnę światową i bagnietów się nie obawiamy”.

SAMOTNIK Z BELWEDERU.

— Marszałka Piłsudskiego nazywał „samotnikiem z Belwederu”, który nie chce spokoju i nie można z nim dojść do porozumienia. Prezydent jest pod dyktandem Belwederu, za

**Skon poety Or-Ota
plewcy Warszawy**

Poprzedniej nocy zmarł w Warszawie znany w całej Polsce poeta Artur Oppman, podpisujący swe utwory pseudonimem Or - Ot.

Or - Ot, plewca Warszawy, urodził się w Starym Mieście, opisywał w poezji jego historię i tradycje: jednocześnie jako jeden z pierwszych żołnierzy polskiej armji. Artur Oppman zdobył wiele odznaczeń oraz rangę podpułkownika.

Po dwutygodniowej grypie, wstał z łóżka, w dobrym humorze i zdawało się zupełnie zdrowy, lecz mała przedawkacja po ukończeniu stolicy spowodowała zapalenie płuc i w ciągu pół dnia poeta zakończył swe szczone życie w wieku 64 lat.

**Senat przyjął
projekty rządowe**

Wczoraj po południu odbyło się plenarne posiedzenie Senatu, na którym przyjęto załatwienie już przez Sejm projektów rządowych ustaw.

**8 tysiącom robotników
ślaskich grozi redukcja**

W hutach górnośląskich zapowiedziana została redukcja w najbliższym czasie około 8.000 robotników.

Usiłowania inspekcji pracy zmierzają do zredukowania czasu pracy w dniu i w tygodniu i rozłożenia pracy na możliwie największą liczbę zatrudnionych.

**Dzisiaj psychjatrzy zbadają
zamachowca Polańskiego**

W dniu dzisiejszym znajdzie się na wokandy Sąd Apelacyjny w sprawie zamachowca na posła Jana Polańskiego. Na posiedzeniu tym orzeczą psychjatrzy o stanie psychicznym zamachowca.

GIEŁDA

Obroty średnie, tendencja niejednorodna. Dolar 8-87 i trzy czwarte. Tendencja dla pożyczek państwowych i listów zastawnych niejednorodna. Obroty akcyjnej ma-

to może być pociągnięty do odpowiedzialności.

**BURZUAZYJNA
GOSPODARKA.**

— P. Żuławski dowodził, że sanacja umyślnie niszczy nadwyżki płań, żeby nie dopuścić do niższej ceny i to jest dowodem burżuazyjnej gospodarki.

**50-TYSIĘCZNY TŁUM
WTARGNIE DO MIASTA.**

Opowiadając o zabiegach działaczy socjalistycznych o pozwolenie na kongres, p. starosta zaznaczył, że zapewniali o całkowitym spokoju w dniu kongresu. Jednak na parę tygodni przedtem, gdy pozwolono na wiec, nie skończyło się na tem, bo urządzono nielegalnie pochód i musiano wzywać interwencji policji. Jako główny atut wysuwano, że jeżeli władze nie pozwolą na kongres, to tłum pięćdziesięcioletni złoży się z zgłodziłymi ludźmi, może wtargnąć i do miasta, a wtedy za nic nie ręcza. Mastek powoływał się na krwawe wypadki 1923 r.

OBSADZENIE KRAKOWA.

— Wyraziłem zgodę pod pewnymi warunkami: pochód nie będzie tamował ruchu ulicznego, nie będzie żadnych okrzyków i ulotek. Tymczasem już od rana 29 czerwca Kraków przedstawiał inny, niż zwykle, widok. Rogatki były obsadzone przez ludzi z Centrolewu, rozdawali ulotki, z czym musiała walczyć policja. Treść ulotek była bardzo ostra.

— Przed domem robotniczym tłum zatrasował całą ulicę, tak samo przed Starym Teatrem, gdzie odbywały się przemówienia. Ludzie musieli przeczekać się bocznymi ulicami. Przemówienia były jak najbardziej rewolucyjne.

MILICJA NA KONGRESIE.

W dniu kongresu milicja liczyła 600 — 700 ludzi. Z prowincji ściągali milicjantów z torbami i noszami. Razem ogólna ilość milicji sięgała 2.000 osób, uczestników kongresu było 8.000.

Dokończenie sprawozdania z procesu na stronie 2-iej

Nad rzeką Nonni wre bój między Japończykami a Chińczykami

TOKIO. (PAT.) Nad rzeką Nonni, gdzie Japończycy prowadzą budowę mostu, doszło do poważnego starcia pomiędzy wojskami chińskimi a japońskimi. Jak słychać japończycy wysłali z Tsunan oddziały na pomoc walczącym.

**4 TYSIĄCE ŻOŁNIERZY
ZASTĄPI ZMĘCZONYCH
OKUPANTÓW.**

TOKIO. (PAT.) Ze względu na przemęczenie wojsk znajdujących się w Mandzurji, władze wojskowe postanowiły uzyskać od rządu zgodę na wysłanie do

Mandzurji 4.000 żołnierzy, którzy zastąpią znajdujące się tam obecnie oddziały. Władze wojskowe zażądały również przedłużenia pobytu w Mandzurji poborowych, których służba kończy się w grudniu.

Straszliwa burza na Atlantyku

Rozbił się grecki parowiec

PARYŻ. (A.T.E.) Od 48 godzin szaleje na Atlantyku i w kanale La Manche gwałtowna burza, która wyrządziła dotkliwe szkody na wybrzeżu fran-

cuskim. Żegluga nadbrzeżna została całkowicie przerwana. W pobliżu Quessant rozbił się parowiec grecki. Komunikacja lotnicza pomiędzy Paryżem a Londynem nie odbywa się.

LONDYN. (PAT.) Gwałtowny wichur, który w ciągu 20 godzin szalał nad Anglią spowodował znaczne szkody. Czterech ludzi zostało zabitych.

Komunistyczna centrala fałszerska w Wiedniu

„Fabrykowano” paszporty wszystkich państw Europy

WIEDEN. (PAT.) W związku z wykryciem komunistycznej fabryki fałszywych paszportów dzienniki donoszą, że centrala ta dostarczała paszportów

innym dokumentów emisariuszom i kurjerom rosyjskim. Organizacja była nadzwyczaj rozgałęzioną. Dotychczas aresztowano 14 osób m. in. rysowniczkę Fryderykę Dickler. Zachodził podejrzenie, że centrala fałszowała nie tylko paszporty, lecz i inne dokumenty publiczne i prywatne.

Szoferzy i Pracownicy Igły

przechowujcie numery „Ostatnich Wiadomości”

Kwestjonariusz dla P.P. Szoferów i P.P. Pracownic Igły zamieszczamy w jednym z najbliższych numerów. Wkrótce też podamy, kiedy należy zgłosić się do redakcji, by ZŁOŻYĆ WYPEŁNIONY KWESTJONARIUSZ I 30 KOLEJNYCH NUMERÓW NASZEGO PISMA.

Wyróżnieni przez Komisję Kwalifikacyjną otrzymają

cenne premje

SKRÓTY

Wskutek trzęsienia ziemi w północno-wschodniej Japonji pograżyła się w morzu wyspa Kamaishi. Była to wyspa niezamieszkała. Straty wyrządzone podczas trzęsienia ziemi są ogromne.

Lotniczka angielska, miss Peggy Salaman, w towarzystwie pilota Gordona Storea wylądowała w Le Cape, bijąc w ten sposób rekord nieżyjącego lotnika, Glen Kidstona, w locie Anglia — Afryka Południowa o jeden dzień.

W Anglii aresztowano 115 studentów rozmaitych uniwersytetów pod zarzutem prowadzenia akcji komunistycznej. Mieli oni przygotowywać manifestacje w związku z rocznicą rewolucji bolszewickiej, która przypada w sobotę.

Awantury antyżydowskie w Niemczech

HALLE (Saksonja). Tutejszy uniwersytet był terenem niebywałych awantur studentów, którzy nie chcieli dopuścić prof. Dehna do wygłoszenia wykładu. Nie mogąc sobie poradzić z awanturnikami, wezwano na pomoc policję. Aczkolwiek 6 policjantów ustawilo się przy katedrze, a profesor miał zamiar wygłosić prelekcję przez megafon, tumult nie ustawał. Po skończeniu wykładu, profesor został obrzucony przez studentów książkami!

Po wykładach studentów zorganizowali na dziedzińcu wiec, na którym przyjęto rezolucję w duchu wybitnie antysemickim. Zkolei uformowano pochód przez ulice miasta. Skonygnowane oddziały policji rozprędziły manifestantów, w międzyczasie jednak studenci poturbowali napotkanych Żydów. Groźna sytuacja spowodowała konieczność wysłania silnych patroli policyjnych. Dowiadujemy się, że władze bezpieczeństwa, mając upoważnienie od rektora, dokonały licznych aresztowań wśród studentów. Poza tem rektor uniwersytetu zagroził, iż w razie dalszych wykroczeń — uczelnia zostanie zamknięta.

Cięzko ranny policjant i zabity robotnik w Tomaszowie

TOMASZÓW MAZ. (tel. wł.) Robotnicy fabryki sztucznego jedwabiu po zakończeniu pracy, zebraли się przed gmachem, gdzie wygłaszał antypaństwowe przemówienie jakiś komunist. Przechodzący w pobliżu posterunkowy Kiełtaska wezwał zebranych do rozejścia, jednocześnie usiłując zatrzymać agitatora. Niespodziewanie padł strzał, który ugodził posterunkowego w plecy. Posterunkowy padł na ziemię, ale mimo bólu, zdażył dobyć rewolweru i oddać parę strzałów. Z pośród tłumy padły również strzały. Podczas kanonady został zabity Filip Drożdż, robotnik. Zajście silkwidował oddział policji, aresztując kilku komunistów.

Bezrobotni wobec eksmisji

LISTOPAD
Dzisiaj: Leonarda
Jutro: Florencjusza
6
Wsch. s. g. 6 m. 38
Piątek Zach. s. g. 16 m. 0

Barometr wskazuje ciśnienie o 68 rano

Nocny dyżur apteki:
Dzisiaj: — Apteka Ottowicza
Dominikańska 7 telef. 85.

Z Teatru Miejskiego

W piątek ostatni raz melodia operetki „Baron Kimmel”. Ceny miejsc niższe.
W sobotę premiera „Płomiennej nocy” M. Lengyela, w której udział bierze cały zespół.
W niedzielę o godz. 4-ej pp. „Azais”
W niedzielę o godz. 8 m. 15 w. po raz drugi „Płomiennej noc”
W próbach pod reżyserją J. Kossowskiego „Rywale”

Kto wygrał bilety?

Czytelnicy, którym w dniu wczorajszym dostał się do ręki numer naszej gazety z następującą omyłką w ogłoszeniu kina „Światowid”:
„Bunt krwi i żelaza” zamiast „Bunt krwi i żelaza”
... zachęca zgłosić się z tym numerem do administracji naszego pisma celem otrzymania bezpłatnego biletu na pierwsze miejsce do kina „Światowid” w Grodnie.
Po wygrany bilet należy zgłaszać się w przeciągu 2 dni. Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględniane.

Jednym z najpoważniejszych zagadnień doby obecnej, jest bezwątpienia bezrobocie. Cały wysiłek rządu i społeczeństwa biegnie niemal w jednym i tym samym kierunku, w kierunku niesienia pomocy bezrobotnym.
Istotnie. — Panujące warunki nakazują zajmować się przede wszystkim tem najaktualniejszym zagadnieniem.
Społeczeństwo na każdym kroku idzie z pomocą tym, których nieprzyjacieł warunki wyrzuciły na bruk.
Niemniej zatem ważnym zagadnieniem jest, na ile ta wszechstronna pomoc w rozmaitych postaciach bywa skuteczna w walce z bezrobociem? Wierzyć trzeba, że każdy najdrobniejszy nawet datek jest ulgą dla bezrobotnych.
To jednak bynajmniej nie zaspokaja tych nieodzownych potrzeb, które stają się na każdym kroku koniecznością państwową — i ludzką.
Póki nie ulegnie nowelizacji czy też, uzupełnieniu ustawa o ochronie lokatorów, póty wszelki wysiłek społeczeństwa, na-

wet najwięcej ofiarny będzie niecelowy.
Oto znamienne tego przykłady.
W ostatnich dniach skonstatawałem parę wypadków eksmisji, zarządzonych na mocy wyroków sądu, takich które były zaopatrzone rygiorem natychmiastowego wykonania. W praktyce wygląda to tak, że mimo apelacji wyrok staje się wykonanym natychmiast po ogłoszeniu.
Sposób natychmiastowego wykonywania wyroków w sprawach cywilnych znany jest odnośnym ustwom, które wprawdzie regulują tryb natychmiastowego wykonania, jednak jeśli chodzi o eksmisję ustawą pozostawia swobodnemu uznaniu Sądów orzecznictwo do natychmiastowego wykonania wyroku.
Tak rzecz traktując, zdawałoby się, że Sady więcej powściągliwie ustosunkują się w dzisiejszych warunkach o orzekaniu wyroków o eksmisję z nakazami natychmiastowego ich wykonania, przynajmniej na okres zimowy. Jest

niestety inaczej.
Naturalnie nie chodzi tu bynajmniej o jakakolwiek krytykę wyroków sądowych z tego miejsca. Doskonale rozumie, że wyroki sądowe krytykować można wyłącznie w skargach apelacyjnych. Jedynym zatem powodem dla którego przytaczam, jako przykład tych bądź co bądź dziwnych stosunków, kwestie eksmisji, jest fakt że w tych warunkach wszelka materialna pomoc społeczeństwa jest tylko przelewaniem z próżnego w puste. Groszowe składki całego społeczeństwa mogą uczynić poważną sumę, w każdym jednak razie nie taką, która by zaspokoila pana gospodarza domu, żądającego eksmisji z powodu zalegania w opłacie komornego w ciągu dwóch bezpośrednio po sobie następujących miesięcy.
W ostatnich dniach ustaliłem wypadki o których dowód bezrobocia od x miesięcy nie przeszkodził w wydaniu wyroku nakazującego eksmisję z przywilejami natychmiastowego wykonania. W takich razach bezrobotny lokator skazany jest na łaskę pana gospodarza bo aczkolwiek ustawa o ochr. lokatorów przewiduje wstrzymanie wykonania wyroków na określony czas, to jednak jest to przedmiotem rozpoznania przez sąd, wynik którego bywa rozmaity, najczęściej, bardzo rzadko korzystny dla lokatora.
Pocóż więc zdaje się cały wysiłek społeczeństwa w kierunku dożywiania bezrobotnych i obdarzania ich odzieżą, skoro mimo tej pomocy mogą być w każdej chwili pozbawieni dachu nad głową?
Rząd poczynił cały szereg kroków, w kierunku ulżenia doli bezrobotnych i niesienia im pomocy, dotychczas jednak sprawa tej największej bolączki — eksmisji, przynajmniej na okres zimowy nie została uregulowana. Sąd kieruje się przekonaniem bo do tego jest uprawniony, przekonanie to bywa, być może wysoce krzywdzące w niejednym wypadku, lecz zmieniać ten stan można jedynie przez nowelizację ustawy o ochr. lokatorów, z czas byłby najwyższy, bo inaczej wszelki wysiłek społeczeństwa i dążenia rządu spełzną jak dotychczas na niczem.

Krzywdzona przez rodziców napita się esencji octowej

Rojewska Nadzieja, zamieszkała w Grodnie przy ul. Białoostockiej 123 w celu samobójczym napila się esencji octowej. Denatkę odwieziono do szpitala miejskiego, gdzie lekarz stwierdził, że utrzyma się przy życiu.
Rojewska oświadczyła, że samobójstwo usiłowała popełnić z powodu złego traktowania jej przez rodziców.

Zatarg w browarze Margolisza

W dniu wczorajszym robotnicy zatrudnieni w browarze Margolisza z powodu niewypłaty im od dłuższego czasu zaległych zarobków, grozili strajkiem. Po otrzymaniu części należności, robotnicy pracują nadal.

Napad bandytów na szosie

Na jadącego z Baranowicz Machaja Józefa na szosie Baranowicz-Slonim napadli dwaj bandyci, uzbrojeni w krótkie, obcięte karabiny.
Zatrzymawszy podróżnego, zrabowali gotówkę w wysokości 57 zł. i zbiegli.
Zarządzony natychmiastowy pościg nie dał narazie rezultatów.

Łuny nie gasną

We wsi Puzewicze wybuchł pożar w stodole Teodora Łazowika. Ogień przenosił się na sąsiednią, stodołę należącą do brata Łazowika, Jana. Obie stodoły wraz z tegorocznymi zbiorami spłonęły doszczętnie. W jednej spalił się, przebywający tam koń.
Straty wynoszą przeszło 2.000 zł.

Nauczycielstwo w akcji spisowej

W związku z drugim powszechnym spisem ludności, jaki przeprowadzony będzie w dniach od 9 do 13 grudnia r. b. kuratorowie okręgów szkolnych zwracają się z wezwaniem do nauczycielstwa o wzięcie czynnego udziału w akcji spisowej przez przyjmowanie obowiązków komisarzy spisowych.
Zgłaszający się na komisarzy spisowych nauczycieli otrzymają od władz przełożonych urlopy na czas spisu, a w razie potrzeby korzystać będą

mogli z krótkich parodniowych urlopów w okresie przygotowawczym, a to dla wzięcia udziału w organizowanych przez władze spisowe kursach instruktorskich. Inspektorzy szkolni zostali upoważnieni do udzielania zezwoleń za zawieszenie zajęć od 9—13 grudnia w tych szkołach powszechnych na wsi, gdzie lekcje nie mogłyby się w tym czasie odbywać z powodu spełniania przez nauczycieli czynności komisarzy spisowych.

Śmiertelny przypadek 100-letniej staruszki

W majątku Habitação mieszkała 100-letnia staruszka, ciesząca się, jak na swój wiek czerstwem zdrowiem.
Przed paru dniami kąpała się w łaźni. Przypadkowo poślizgnęła się i straciwszy równowagę upadła nieszczęśliwie

do basenu wypełnionego zimną wodą. Upadek spowodował utratę przytomności, tak że podnieść się nie zdołała.
Zaniepokojona służba długa kąpielą weszła do łazienki i wyjęła trupa.

Węgiel cena 6,80 za 100 kg.
razem z dostawą do domu.
bez mtału WĘGIEL z pierwszorzędnych kopaliń (nabierany widłami bez kamieni)
Dostarcza się w każdej ilości poczynając od 100 kg. (w plombowanych koszach)
ZJEDNOCZENIE ROLNICZO-HANDLOWE W GRODNI
UL. NARUTOWICZA 19 tel. 300.

OBIADY DOMOWE dla smakoszy
Doskonały obiad z 2 dań suty i bardzo smaczny 1 zł. 40 gr.
z 3 dań 1 zł. 70 gr.
Gościom stałym rabat.
2 razy na tydzień drobne we czwartki prawdziwe litewskie kołduny.
Obiady kuracyjne wedle umowy również z dostawą do domu.
Kuchnia pod kierownictwem samej właścicielki, wzorowa czystość.
ul. Akademicka 2 m. 13 daw. Kościelna. 2-12

Kupujcie wyroby krajowe
Jedyna w Grodnie fachowa placówka
RADJO-TECHNICZNA
„RADJO-POGOTOWIE” J. SMURŁO
ul. Grandzicka 23, telefon 331
wykonuje wszystkie roboty w zakresie radjotechniki odb. wchodzące. 8-x

Dźwiękowiec POLONJA Pocztowa 4	Najznakomitsze arcydzieło dźwiękowe, osnute na tle pięknego romansu rosyjskiego p. tyt. TRÓJKA w rol. gł. Olga Czechowa i H. A. Schlettow.
Kino APOLLO Dominikań. 26	WILMA BANKY i RUDOLF VALENTINO w arcydziele sztuki filmowej p. t. CZARNY ORZEŁ
Kino PALACE Orzeszkow. 13	LILI ROMSKA i STEFAN SZWARC w kinodramacie p. t. KROPKA NAD I Realizacja: Juliusz Gozdan.

KINO Światowid Brygidzka 2
pocz. seansów:
1 — 17.30,
2 — 19.40,
3 — 21.40.
Dzisiaj dwa potężne dramaty polskie
BUNT KRWI I ŻELAZA (p/g Daniłowskiego)
KOCHANKA SZAMOTY (p/g St. Grabińskiego)
Podwójny program!
w rol. gł. Igo Sym, H. Makowska, H. Łabędzka i in.